

БӨЛІМ: ЖАЛПЫ РУБРИКА

Физика пәнінен оқушылардың өздігінен тақырыптар бойынша білім алу дағдыларын қалыптастыруЖАРИЯЛАНДЫ
31.01.2025СІЛТЕМЕ
<https://bilimger.kz/175490/>**Измаханов Рауан Фархатович**

Оңтүстік Қазақстан гуманитарлық-экономикалық колледжі БҚЕ-24-9К1 тобының 1-курс студенті

Ғылыми жетекшісі: **Илебаева Ирина Сарсеналиевна**

Оңтүстік Қазақстан гуманитарлық-экономикалық колледжі, физика пәнінің оқытушысы

Аннотация

В этой статье студенты узнают, как использовать технологию молекулярной физики в школе физики, получают применение информационных технологий

Annotation

This article, students will learn how to use molecular physics technology at the physics school, get the application of information technologies

Физика – табиғаттың заңдылықтарын зерттейтін, ақыл-ойды, логикалық ойлау қабілетін дамытатын, ұғымдарды терең түсінуге көмектесетін пән. Бүгінгі білім беру жүйесінде оқушыларға тек дайын білімді ұсыну жеткіліксіз, оларға өздігінен білім алу дағдыларын қалыптастыру қажет. Өздігінен оқу қабілетін дамыту арқылы оқушының ой-өрісі кеңейіп, білімді терең түсіну деңгейі артады. Бұл мақалада физика пәні бойынша оқушылардың өздігінен тақырыптар бойынша білім

алу дағдыларын қалыптастырудың маңызы мен жолдары қарастырылады.

Өздігінен білім алу дағдылары — бұл оқушылардың өз бетімен ақпаратты іздеу, талдау, түсіну және қолдану қабілеттілігін білдіреді. Оқушы тек мұғалімнің түсіндіруімен ғана шектелмей, жаңа тақырыпты өздігінен зерттеп, алынған білімді өмірде пайдалана білуі керек. Бұл дағдының қалыптасуы оқушының жеке тұлғалық және интеллектуалдық дамуына үлкен ықпал етеді. Оқушылардың өздігінен білім алу дағдыларын қалыптастыру арқылы:

- Олардың танымдық қызығушылығы артады;
- Тақырыпты терең меңгеруге мүмкіндік туады;
- Ойлау қабілеті дамиды;
- Креативтілік пен аналитикалық ойлау күшейеді.

Өздігінен білім алу үшін оқушы нақты мақсат қоюы қажет. Әрбір тақырыпты оқымас бұрын, оны түсіну үшін не қажет екенін анықтап алу керек. Мысалы, физика сабағында белгілі бір заңдылықты немесе ұғымды түсіну үшін қандай эксперименттер жасау керектігін жоспарлау, оған қажет ресурстарды іздеу оқушының өздігінен оқу әрекетін ұйымдастыруға көмектеседі.

Қазіргі уақытта ақпараттық технологиялар мен интернет ресурстары кеңінен қолжетімді. Оқушыларға дұрыс ақпарат көздерін таңдай білу дағдысын қалыптастыру маңызды. Интернеттегі ғылыми порталдар, бейнемазмұндар, зертханалық жұмыстардың нәтижелері мен мақалалар — осының бәрі физика пәнін терең түсінуге көмектеседі. Оқушыларға кітаптар мен ғылыми мақалаларды оқу, түрлі онлайн платформаларда сұрақтар қою, пікірталастарға қатысу сияқты әдістерді қолдану ұсынылады. Проблемалық оқыту әдісі оқушыларды белсенді ойлануға, өздігінен шешім қабылдауға ынталандырады. Бұл әдіс арқылы оқушылар физикадағы күрделі мәселелерді шешуге тырысып, тәжірибе жасап, өз жауаптарын іздейді. Мұғалім оқушыларға тапсырмаларды қиындық деңгейіне қарай береді, ал оқушылар оларды талқылап, түрлі тәсілдерді қолдана отырып шешімдер іздейді.

Физика пәнін терең меңгерудің ең тиімді тәсілдерінің бірі — зертханалық жұмыстар мен эксперименттер жүргізу. Олар тек теориялық білімді нақты тәжірибемен байланыстырады, оқушының логикалық ойлауын, талдау және синтез жасау қабілетін дамытады. Өздігінен эксперимент жасап, оның нәтижелерін талқылау оқушының пәнге деген қызығушылығын арттырып, тереңірек түсінуге мүмкіндік береді. Физика пәні бойынша оқушыларға әр түрлі деңгейдегі тапсырмаларды орындау маңызды. Мұндай тапсырмалар оқушының білім деңгейін тексеріп, алған білімін қолдануға мүмкіндік береді. Оқушылардың өздігінен білім алуына ықпал ететін тапсырмалар арасында есептер шығару, сұрақтарға жауап беру, тәжірибелер жасау және тақырыпқа қатысты сұхбаттар өткізу болуы мүмкін. Мұғалімнің рөлі өздігінен білім алу процесінде ерекше. Ол оқушыларға дұрыс бағыт беру, мотивациясын арттыру және қолдау көрсетуі керек. Мұғалімдер келесі әдістерді қолдануы мүмкін:

- Оқушыларға әртүрлі оқу ресурстары мен құралдарын ұсыну;
- Тақырыптарды жеңілдете отырып, біртіндеп қиындату;
- Қателерді талқылап, олардан сабақ алу мүмкіндігін беру;
- Оқушылардың өздерін бағалауы мен рефлексия жасауын ұйымдастыру.

Физика пәнінен оқушылардың өздігінен білім алу дағдыларын қалыптастыру — заманауи білім беру жүйесінің маңызды бөлігін құрайды. Оқушыларға өздігінен оқу мен зерттеу дағдыларын меңгерту арқылы олардың танымдық қызығушылықтарын арттырып, терең білім алуына жағдай жасалады. Бұл процесс тек оқушының білім деңгейін көтеріп қана қоймай, оның тұлғалық дамуына да ықпал етеді. Сондықтан мұғалімдер мен білім беру мекемелері оқушыларға өздігінен білім алу үшін қолайлы жағдайлар жасап, осы бағытта тиімді әдістерді қолдануы тиіс.

Әдебиеттер тізімі:

1. *Дайбов В.А. Применение метода математического моделирования в процессе решения прикладных физических задач в техническом вузе.*

2. Абдыкеримова Э.А. Компьютерлік модельдеудің негізінде мектеп физикасын оқытудың әдістемесі: пед. ғыл. канд. ... дисс.:.13.00.02.-Алматы:КазНПУ, 2004.
3. Керимбаев Н.Н. Физика саласында білім беруді ақпараттандыруды дамытудың ғылыми-теориялық негіздері 00.02-Оқыту және тәрбиелеу теориясы мен әдістемесі (бастауыш, орта және жоғары білім беру жүйесіндегі ақпараттандыру) п.ғ.д. дисс... автореф. - Алматы, 2010.

ҚМ АА Куәлік нөмірі: **KZ45VPY00102718** — ҚР Мәдениет және Ақпарат министрлігі

© 2026 **Bilimger.kz** Ақпараттық-танымдық білім порталы. Барлық мазмұн авторлық құқықпен қорғалған.